

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2e

Deadline:

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 4

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Afdoening Wob-verzoeken

Datum

10 juni 2020

Kenmerk

Zaaknummer

Paraaf 5.1.2e

Paraaf 5.1.2e

5.1.2e WJZ

1 Aanleiding voor deze nota

Recentelijk bent u via de nota 'risico-acceptatie dossiervorming Covid-19' van OBP geïnformeerd over de wijze waarop binnen VWS de informatie over Covid-19 wordt verzameld en ontsloten t.b.v. de afhandeling van Wob-verzoeken. In deze nota wordt ingegaan op de verdere afhandeling van de Wob-verzoeken in de komende maanden.

Leidende uitgangspunten bij deze aanpak zijn:

- geen/zo min mogelijke belasting van bij de crisis betrokken medewerkers;
- gefaseerde aanpak om het behapbaar te houden en zsm informatie openbaar te kunnen maken.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- I. Instemmen met de wijze waarop de Wob-verzoeken inzake Covid-19 gefaseerd worden afgehandeld:
 1. Met de eerste focus op documenten die relatief snel kunnen worden verzameld en beoordeeld en waarom ook specifiek is gevraagd door journalisten, denk daarbij aan:
 - Notulen/verslagen en agenda's OMT en BAO;
 - Rekenmodellen/broncodes + data RIVM
 - Logboeken van de DGV en de dubbel-DGV
 - Contracten voor aanschaf medische hulpmiddelen (LCH)
 2. Met daarna gefaseerde openbaarmaking van de overige gevraagde documenten: per onderwerp en per maand (eerst documenten uit december, gevolgd door januari, enz).
- II. Ook de Wob-verzoeken van anderen dan de media worden opgepakt, waarbij dezelfde werkwijze zal worden gevolgd.

- III. De Kamer wordt geïnformeerd over het plan van aanpak.
- IV. De Kamer wordt geïnformeerd over de afspraak met de journalisten dat de informatie niet eerder dan vijf dagen na de verstrekking aan hen op rijksoverheid.nl wordt gepubliceerd.
- V. De Kamer wordt voorafgaand aan iedere publicatie geïnformeerd dat informatie op rijksoverheid.nl openbaar wordt gemaakt.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 4

Kenmerk

3 Samenvatting en conclusies

Inleiding

Er zijn inmiddels 65 Wob-verzoeken over corona ingediend, waarvan 17 afkomstig van de media. Aanvankelijk zijn de Wob-verzoeken tot 1 juni 2020 opgeschort, omdat de bij de crisis betrokken beleidsdirecties niet in staat zijn de gevraagde informatie te verzamelen. De TK heeft een motie aangenomen waarin is bepaald dat Wob-verzoeken van de media op 1 juni 2020 weer worden opgepakt.

De hoeveelheid opgevraagde informatie is naar verwachting enorm. De bij de crisis betrokken beleidsdirecties zijn nog altijd te druk met de crisisbestrijding om de gevraagde informatie – volgens de gebruikelijke werkwijze – te verzamelen en bij het Wob-cluster aan te leveren. Er zal daarom slimme zoek-en-vindsoftware worden ingezet om de gevraagde informatie te verzamelen en te ontsluiten. Gezien de verantwoordelijkheid voor de informatiehuishouding is het zoeken en vinden bij directie OBP belegd, die daarvoor medewerkers van Dosis heeft ingehuurd en software van DocDirekt heeft betrokken. Zie in dit verband de eerdergenoemde OBP nota.

Vertraging start zoek-en-vindsoftware

OBP heeft aangegeven dat het naar verwachting vier tot acht weken duurt voordat de zoek-en-vindsoftware van DocDirekt gereed is voor gebruik. Daarna moet alle informatie nog geautomatiseerd in netwerkschijven, Marjolein en e-mails worden gezocht. Dit is een serieus zorgpunt. Om te voorkomen dat pas over vele maanden de eerste informatie openbaar kan worden gemaakt, wordt gekozen voor een aanpak waarbij eerst naar het zogenaamde laaghangende fruit (de gevraagde informatie die snel te ontsluiten en te beoordelen is) met voorrang wordt gezocht. OBP geeft hier prioriteit aan. Hiervoor zal OBP de medewerkers die over de informatie beschikken wel gericht moeten benaderen, zoals de 5 1 2e voor logboeken en sleutelfiguren bij RIVM/BPZ voor documenten inzake OMT en BAO's.

Beslispunt: *totdat de zoek-en-vindsoftware gereed is dient voorrang te worden gegeven aan informatie die snel te ontsluiten en te beoordelen is. Daartoe zal OBP ook sleutelfiguren benaderen.*

Beoordeling ogv de Wob

Alvorens informatie openbaar zal worden gemaakt, zal deze worden getoetst aan de Wob. Naar verwachting zal vooral de volgende informatie worden gelakt:

- namen, telefoonnummers, e-mailadressen van personen (namen van ambtenaren en bestuurders die uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden worden niet gelakt);
- bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan VWS zijn meegedeeld;
- gegevens die niet als bedrijfs- en fabricagegegevens kunnen worden

aangemerkt, maar wel bedrijfsgevoelig zijn en waarvan de openbaarmaking tot bevoordeling van concurrenten kan leiden;
 - persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren in voor intern beraad bestemde stukken (correspondentie die met externen is gevoerd kwalificeert niet als "intern beraad"; persoonlijke beleidsopvattingen worden daarin niet gelakt);

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 Directie Wetgeving en
 Juridische Zaken
 Cluster 4

Kenmerk

Met behulp van software

Het Wob-cluster krijgt voor tien gebruikers de beschikking over software van Zylab, waardoor de beoordeling van documenten sneller kan plaatsvinden. Deze software is beschikbaar per... **check bij 5.1.2e (die gaf vorige week aan vergevorderd te zijn).**

Organisatie

Er wordt een team van juristen samengesteld dat de openbaarmaking van informatie over corona gaat verzorgen. Het betreft één jurist met een coördinerende/aansturende rol en vijf juristen die de informatie over corona beoordelen.

Coördinerend jurist

De huidige Wob-coördinator coördineert en stuurt aan. Voor de coördinatie van de lopende en nieuwe zaken die niet over corona gaan, is voorzien in een achternvang.

Juristen die informatie beoordelen

De verwachting is dat er veel documenten beoordeeld moeten worden. Daarom worden hiervoor per 1 juni vijf juristen ingezet. Indien noodzakelijk zal dit aantal worden verhoogd. Dit heeft gevolgen voor de capaciteit in het Wob-cluster die beschikbaar is voor de lopende en toekomstige verzoeken die niet over corona gaan. Gelet hierop zijn vier externe juristen geworven, wordt de huidige aanstelling van één externe jurist verlengd en wordt in totaal één fte uit cluster 1 WJZ geleend.

Openbaarmaking

Openbaarmaking in delen

Gezien de hoeveelheid informatie vormt de afhandeling van de Wob-verzoeken een grote uitdaging. De maatschappelijke behoefte aan informatie is groot. De SG heeft de wens uitgesproken om informatie gerubriceerd en in fasen openbaar te maken, te beginnen met informatie in december, gevolgd door januari, februari, enz.

Om op korte termijn aan de maatschappelijke informatiebehoefte te kunnen voldoen en snel resultaten te kunnen boeken, zal de grote hoeveelheid informatie behapbaar moeten worden gemaakt, hetgeen een gestructureerde aanpak vergt. Gelet hierop wordt voorgesteld door middel van afzonderlijke deelbesluiten informatie openbaar te maken:

- over de in de Wob-verzoeken genoemde onderwerpen;
- per maand, beginnend met december; en
- (zo nodig) uitgesplitst naar bron (de verwachting is dat het zoeken in mailboxen en netwerkschijven bewerkelijker is en dat het daarom langer zal duren voordat deze informatie voorhanden is).

Laaghangend fruit

Voor zover Wob-verzoeken gericht zijn op bepaalde specifieke informatie en deze informatie snel te ontsluiten is (bijv. logboeken van ^{5.1.2e} of verslagen OMT) kan aan de openbaarmaking hiervan voorrang worden verleend. Deze informatie zal dus zoveel mogelijk in één keer openbaar worden gemaakt.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 4

Kenmerk

Zie bijlage x voor te hanteren overzicht.

De Wob-verzoeken

Er wordt op onderwerp en per maand informatie openbaar gemaakt; aldus worden de Wob-verzoeken niet één voor één afgehandeld. De verzoekers moeten in rechte kunnen opkomen tegen de openbaarmaking. Dit kan mogelijk worden gemaakt door een openbaarmakingsbesluit op te stellen dat niet is gericht tot een specifieke verzoeker, maar tot "meerdere Wob-verzoekers". Dit besluit wordt vervolgens naar alle verzoekers gestuurd.

De verzoekers die over het desbetreffende onderwerp een Wob-verzoek hebben gedaan, kunnen vervolgens bezwaar maken. De verzoekers die daarover geen verzoek hebben gedaan, zijn geen belanghebbenden en daarom niet-ontvankelijk in het bezwaar.

Wob-verzoeken van anderen dan de media

De Kamer is toegezegd dat de Wob-verzoeken *van de media* over corona per 1 juni 2020 op te pakken. De Wob-verzoeken van burgers zijn ook opgeschort. Zij moeten worden geïnformeerd wat nu met die verzoeken wordt gedaan. Het is niet langer vol te houden dat sprake is van een overmachtssituatie die aan het in behandeling nemen van deze verzoeken in de weg staat, als via software de informatie kan worden ontsloten zonder de bij de crisis betrokken medewerkers onevenredig te belasten. De thema's uit de Wob-verzoeken van de burgers komen voor een groot deel overeen met die van de media.

Beslispunt: *de Wob-verzoeken van burgers en bedrijven worden op dezelfde wijze opgepakt als die van de media.*

In dat geval moeten de volgende acties worden ondernomen:

- de verzoekers moeten worden geïnformeerd over de wijze van afdoening;
- voor zover de onderwerpen in deze Wob-verzoeken niet overlappen met de verzoeken van de media, zullen deze onderwerpen in de zoekslag en beoordeling moeten worden meegenomen.

Afstemming met andere departementen

Ook andere departementen hebben Wob-verzoeken over corona. Daarnaast zijn er departementen die (nog) geen Wob-verzoeken over corona hebben, maar die inhoudelijk wel betrokken zijn bij de informatie die met Wob-verzoeken wordt opgevraagd (bijvoorbeeld OCW inzake de kabinetsmaatregel tot de sluiting van scholen). Er zal daarom interdepartementale afstemming moeten plaatsvinden. Een overzicht van welke departementen van wie en waarover Wob-verzoeken hebben ontvangen, is daarvoor noodzakelijk. In het IWO is afgesproken dat OCW en BZK de coördinatie op dit punt op zich nemen.

Aanstaande zondag vindt in het Catshuis een (informeel) overleg tussen de ministers plaats, waarbij ook de afhandeling van Wob-verzoeken op de agenda staat. Naar verwachting zal in dat overleg worden besloten dat de afhandeling

van de Wob-verzoeken interdepartementaal gecoördineerd moet worden en dat daarvoor een werkgroep wordt ingesteld, waarbinnen procesafspraken worden gemaakt over o.a. consistentie en timing.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 4

VWS heeft reeds gekozen voor een aanpak, die noodgedwongen afwijkt van de gebruikelijke afhandeling van Wob-verzoeken. Een risicopunt is dat andere departementen kritisch zijn over deze aanpak van VWS, omdat het de uniformiteit in de afhandeling door de verschillende departementen in de weg staat of omdat ze er een ongewenst precedent in zien.

Kenmerk

Media en Tweede Kamer

Journalisten die een Wob-verzoek hebben ingediend, hebben op 4 juni op het ministerie een toelichting gekregen op het plan van aanpak. De aanwezige journalisten zijn (vooralsnog) akkoord met de voorgestelde aanpak. Daarvoor was noodzakelijk de toezegging te doen dat zij de informatie vijf dagen voorafgaand aan de publicatie op rijksoverheid.nl toegezonden krijgen. Dit is een gebruikelijke praktijk, die past binnen de interdepartementale afspraak dat Wob-documenten binnen 1 – 5 dagen na verzending aan de verzoeker op rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Het risico bestaat echter dat de TK erover zal vallen dat de media eerder informatie toegezonden krijgt dan zij. Met de media kan nog aanvullend de afspraak worden gemaakt dat zij niet eerder publiceren dan de dag waarop de publicatie op rijksoverheid.nl plaatsvindt.

Verder heeft een niet bij de bijeenkomst aanwezige journaliste (Nieuwsuur) laten weten niet in te stemmen met de voorgestelde aanpak. Zij eist dat binnen de termijnen van de Wob besluiten op haar Wob-verzoeken worden genomen.

Hiermee is het draagvlak bij journalisten voor de aanpak onzeker. We denken echter nog steeds dat we met de voorgestelde aanpak het beste tegemoet kunnen komen aan het belang dat de Wob juist beoogt te borgen: openbaarheid van informatie, zo snel als mogelijk. Omdat dit een gevoelig punt is en ook de TK vraagt om een voortvarende Wob-afhandeling in het belang van de media, is het raadzaam om de TK te informeren over de aanpak en zodoende daarvoor ook begrip te kweken. Aldus wordt voldaan aan de inlichtingenplicht van artikel 68 Grondwet. Bij het informeren kan tevens melding worden gemaakt van de afspraak dat de stukken vijf dagen na verstrekking aan de journalisten online worden gezet. Zoals gezegd, stuit dat mogelijk tot weerstand bij Kamerleden, maar het alternatief is dat de afspraak niet wordt vermeld en dat Kamerleden door nieuwspublicaties beseffen dat de media de stukken eerder heeft ontvangen.

Verder kan de TK steeds kort voorafgaand aan publicatie van informatie op rijksoverheid.nl worden geïnformeerd dat en waarover informatie openbaar zal worden gemaakt.

Beslispunten:

- de Kamer wordt geïnformeerd over het plan van aanpak;
- de Kamer wordt geïnformeerd over de afspraak met de journalisten dat de informatie vijf dagen na verstrekking aan hen op rijksoverheid.nl wordt gepubliceerd;

- de Kamer wordt voorafgaand aan iedere publicatie geïnformeerd dat informatie op rijksoverheid.nl openbaar wordt gemaakt.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 4

4 Draagvlak politiek

De opschorting van de Wob-verzoeken over corona heeft tot Kamervragen geleid. In de beantwoording is aangegeven dat Wob-verzoeken van de media per 1 juni 2020 weer worden opgepakt. Ongeveer tegelijkertijd is de motie Van Kooten-Arissen aangenomen waarin het kabinet wordt opgeroepen Wob-verzoeken van de media niet verder op te schorten dan tot 1 juni 2020.

Kenmerk

Het eerder toezenden van Wob-stukken aan de media dan aan de Kamer is een werkwijze die vaker wordt gehanteerd, maar kan bij de Kamer gevoelig liggen, omdat zij het kabinet vaker verwijt dat Wob-verzoekers beter worden geïnformeerd dan de Kamer.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er zal maatschappelijke draagvlak voor zijn dat de overheid zoveel mogelijk transparantie geeft.

6 Financiële en personele gevolgen

Aanschaf software Zylab: EUR 50.000,00

Inhuur 3 FTE medior juristen:

7 Juridische aspecten haalbaarheid

Er wordt gekozen voor een aanpak waarbij informatie per onderwerp en per maand door middel van deelbesluiten openbaar wordt gemaakt. Omdat daarmee in feite niet (volledig) op Wob-verzoeken afzonderlijk wordt beslist, kunnen verzoekers naar de rechter stappen wegens het niet tijdig beslissen op hun Wob-verzoeken.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

WJZ, OBP, BPZ

9 Gevolgen administratieve lasten

10 Toezeggingen

De voorgestelde afhandeling van de Wob-verzoeken dient ter uitvoering van de motie Van Kooten-Arissen en de toezegging in de Kamerbrief van ... dat Wob-verzoeken per 1 juni 2020 worden opgepakt.

11 Fraudetoets

-